

CAROLVS BOVILLVS GERMANO GANAIO. .S.

VPREMA VISITATIONE TVA / SVAVISSIME GERMANE: IN
ciderat inter nos sermo de senario numero: quante sit dignitatis
atque virtutis: quamque preferat: diuinorum anagogem. precipue cur in
apocalypsi / numerus idem bestie atque hominis: trium primarum vni
tatum diffinitur senario / sexcentorum scilicet sexagita et sex. & qua sit is nu
merus / supputatione: peruestigandus. ¶ Hec autem / hac ratione constat.
Creauit deus / sex diebus vniuersa / et sexta quidem die hominem. Ideoque
et finis mundane creationis homo est: et senarius est humani numeri radix.

Septenarij

¶ Hac igitur arte / numerum totum humanum: ex senaria radice elicies. Duc sexti et trige
simi / qui senarij quadratus est / medietatem / id est octodecim: in numerum vnitatis / sexto et
tricesimo maiorem / id est in 37. Hec enim multiplicatio: numerum mox proferet humani
666. de quo / hec in Apocalypsi legimus. Qui habet intellectum computet numerum be
stie. Numerus enim eius / numerus hominis est. Et numerus eius / sexcenti sexaginta sex.

¶ Hic enim numerus humanus / est sextus et trigessimus triangulus. quem ab vnitatis / ad
trigesimum vsque sextum / numeri omnes collecti efficiunt. ¶ Rursum septimus numerus
(quem rite aiebas: numerum esse complementi omnium) numerus est plane mysticus ac to
tius diuinitatis. Perfectis quippe omnibus: reuocata seprimo die in seipsam diuinitas: ab
omni quiete opere / quod ante patrarat. ¶ Sunt item septem mundi maioris Rectores / pla
nete. Septem itidem minoris mundi lampades et cognitue virtutes: quibus ad instar ma
ioris / minor illustratur. Tactus scilicet Gustus Olfactus Visus Auditus Imaginatio et Ratio
Sunt et septem primates angeli: qui in conspectu dei sunt. e quorum numero Raphael vnus
se esse testatus est. Ego inquit sum Raphael archangelus vnus ex septem / qui astamus an
te deum. Vniuersorum autem ipsorum nomina: magi hec esse volunt: Samuel / Vriel / Zachari
el / Anael / Michael / Raphael / Gabriel. Hec profecto septenarium / haudquaquam mysterio ca
tere luculenter aperiant. V A L E Exsancaria secunda Junij. 1508.

¶ Carolus bovillus Germano Ganaio Regio consiliario. .S.

XTREME LITTERE MEE SVAVISSIME GERMANE: AD
nueru septem planetaru / maiorismundi rectorum: septem in homine nu
merocossimo lampades ac luminaria esse docuerunt Intellectum / Imagina
tionem et exteriores sensus quinque. Duo luminaria magna sunt intelle
ctus sol: Imaginatio autem luna: Exteri vero sensus / minora sunt lumina
ria. ¶ Sensuum autem exteriorum / differentie plurime sunt. Altus quidem
in toto est animalis et genere et corpore. Vt tactus omnium abiectissimus.
Is enim et cuius animalis: et in omni eius parte inest. Ceteri vero quattuor:
or: nec in toto animalis genere / nec in quauis corporis parte sunt siti.

De sensibus

Tactus

Gustus

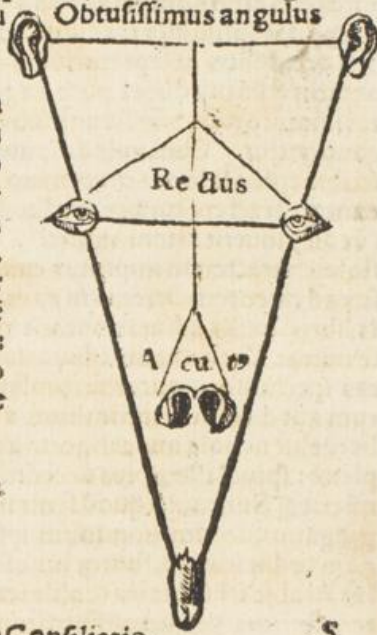
Olfactus

Visus

Auditus

¶ Postergato igitur nunc tactu: admirare quanta venustate / quae decoro ordine / natura pecu
liares quattuor sensus: Gustum / Olfactum / Visum Auditum: in animalis (presertim hominis)
animalium omnium speciosissimi capite collocavit. ¶ Primus enim gustus / alimentarie
substantie sensus: velut tenelle adhuc et exigue virtutis / alimentam ipsam cominus / inter
no ditaxat carneque medio diiudicat: vnoque se atque indiuiso continet organo.
¶ Mox olfactus positione superior ampliorque viribus: sua congeminat organa. aperitque sese
in geminas nares: tenui admodum cartilagine distantes. ¶ Visus et ipse superior olfactu
amplioribus quoque predictis viribus / in geminos adaperitur ocellos / latiore naribus intersti
tio: vt naso toto dispartitos. ¶ Supremus auditus quae ceteris prestat: plusque expatet sese: aures
iudicant / interstite capite toto abiuncte. ¶ Attende igitur iam ad eam pyramidem / quam
tibi ex his elicio: humanam faciem / plurimum / venustantem. Conus enim eius et summitas
caryli residet in lingua: In aurbus vero basis.

¶ Eversa quippe est hec pyramis: vt pote que ab auribus per oculos et nares: i linguam sa-
 fugata descendit. ¶ Rursum Geometre/ rectilineum angu-
 lum tripartito diuidunt: In acutum/ rectum et obtusum.
 His autem angulis: hoc pacto sensus eosdem metimur.
 Gustus ipse haudquaquam angulus est: sed punctum quiddam
 sequentium angulorum initium. Olfactus: angulus est acu-
 tus. Visus vero angulus rectus. Auditus autem angulus ob-
 tusissimus: qui est linea recta/ duorumue rectorum angulo-
 rum spacium. ¶ Nam gemine nares: intus ad angulum
 acutissimum conueniunt. Ambo oculi ad angulum rectum.
 Vtreque aures: angulo expansissimo/ in suum centrum procur-
 runt. Atque horum hanc tibi figuram subicio. Intueberis ne
 pe ex his: quod decorum animal/ sit homo. quante sit sapientie:
 sua agnoscere munera. quantum insuper valeat/ ad philoso-
 phiam: cum humanam / tum diuinam Mathematicum pre-
 sidium.

Anguli re-
 ctilineitres
 Olfacti-
 angulo acuro
 Visus in an-
 gulo recto
 Auditus in
 obtuso

Ex sancuria nostra: Samarobrinensis agri / duodecima Ju-
 lii. 1508.

¶ Carolus bouillus Germano Ganaio Regio Consiliario.

.S

Dogasti me crebrius spectate Germane: quid ipse de Tritemio abbate senti-
 rem. idque me frequenter pupugit: vt tibi aliquando / que apud eum videri
 denarrarem. Ex Germania Eluetiorum: casu Maguntiam profectus sum.
 Cumque illic audissem non longe esse Tritemij cenobiū: continuo ad virū
 diuertj. Sperabam quippe me grato philosophi contubernio fruiturum:
 quem tamen reperi inagum/ nulla philosophie parte insignem. Stenogra-
 phiā suā (quod admodū paucis factitare solet) michi statim ipse propo-
 sit. lecturandam vt vellem. Hec est illa qua de (in epistola ad Arnoldum bo-
 scium carmelitam gaudens) ait. In manibus habeo grāde opus: quod si vnquam publicatū
 fuerit (quod absit) totus mundus mirabitur. Quattuor sunt in ea libri. Euolui vclitatum: nō
 nullorum capitum perlegens initia. Vix horas duas librum in manibus habui. Abieci enim
 eum illico: quod terre ceperant me: taute admirationes/ ac tam barbara atque insolita spiritu-
 um (ne forte dicam demonum) nomina. Vniuersa vero huiusmodi nomina (quoad videre
 visus sum) ignote lingue sunt. Aut enim Arabica/ aut Hebraica aut Caldaica aut Greca. La-
 tina pauca/ aut ferme nulla. Innumeri autem sunt characteres: quibus adiurationes singule
 norantur. ¶ Quod subdit Tritemus in sua epistola hoc pacto: verba sunt plana/ lucida/ si-
 ne omni litterarum aut vocabulorum transpositione: ita vt omnes legant et intelligant: se-
 cretum/ tamen meum qualecunq; erit/ manebit ignotum: hactenus vera locus sit. Nam in
 tota huiusmodi stenographia/ passim sanctissimas ac piissimas orationes inserit: que ad a-
 micum/ epistolarum loco: mittantur. Re autem vera: iachrimae sunt cocodrilli. Id enim mi-
 chi facere videretur: quod diuus Dionysius/ in epistola ad Sosipatrum de Appolophane sen-
 tit. Diuinis aduersus deum nepharie vtitur. Ac per mundanam inanemque sapientiam: di-
 unam sapientiā euacuare mollitur. Quod autem sine adiutorio spirituum omnia pollicetur se
 facturum: recte (vt ait Daniel) in caput suum mendacia confingit. manetque puto Angelus
 dei bonus / vt secer eum medium: dissoluatque foedus iniquum/ quod cum nocentibus angelis
 iniisse ac sanxit: palam ex ipso opere declaratur.

De Abbate
 Spanhemio
 indigno
 Cluety vel Helictij/
 ppter q; hodie suspes-
 sus est.
 Stenographia v. des-
 scriptio postica fortis-
 omis. 60EUV6. 1. 20.
 bur. valdeha. potesta. p
 foctudo.
 Volentim adibun-
 xp. falen. 7p. itnulla.
 Diuus Dio-
 nysius
 Sosipater
 Appollo
 phanes

¶ Porro si rite memini: hunc ipsum in stenographia illa ordinem seruat. Imprimis spiri-
 tuū/ priorum nomina digerit. Hinc eorum adiurationes disponit: ac singularum characteres
 subicit. Postremo figuras distinguit: e quibus pro adiurationibus singulis/ apta spirituum
 nomina quotiens necessitas ingruetit: depromere atque elicere liceat.

¶ Partitur autem in huiusmodi figuris spiritus ipsos in quattuor: Imperatores / Duces / Co-
 nites et Seruos. Imperatores autem totius orbis esse tantum duodecim: quotquot et ven-
 ti a philosophis esse traduntur. Ex his quoque quattuor precipuos designat: orientis / meri-
 diei occidentis et septentrionis: quos vt magnos imperatores appellat. Sub quolibet im-
 peratore / statuit duces puto trigenos aut quadragenos. Sub ducibus singulis: rursus comi-
 tes / maiore numero: et seruos sub comitibus in numero. **¶** Hoc igitur pacto ad artis sue effectum
 conuertitur. Cum vult distante amico / sua ad aperire consilia (hec enim sua vocat secreta)
 scribit epistole loco / orationem quandam mire sanctitatis et deuotionis furo affectatam.
 eamque caractere cuiuspiam duodecim imperatorum / imprimi: et ad amicum qui suam
 (vt ait) nouerit artem / mittit. Exceptam igitur chartam / aperit is amicus: et in calcepi-
 stole / characterem imprimis cuiusnam sit imperatoris attendit. Si est orientis princeps: ver-
 sus ad orientem / litteras in eam celi plagam patentes expandit / requiritque confestim ex su-
 is libris: quibus adiurationibus / princeps ille cogatur: vt suorum quempiam subditorum ad
 se mittat. Elicit autem adiurationes duas: Ac primam quidem super patentes adhuc litem-
 ras / spectansque in auroram profert. qua rite prolata: mittit illico imperator ille: quendam suo-
 rum aut ducum / aut comitum / aut seruorum. qui protinus aduolans / sit viro eminens visibili-
 lis: velut nebula aut caligo in aere pendula. vbi deinde secunde coniurationis verba ex-
 pleuit: spiritus ille propius accedit. cominusque ad eius aures: expetita amici secreta / ppalat ac
 nunciat. **¶** Sunt autem (quod sentiam) adiurationes ipse haud continua et in texta oratio: sed ag-
 gregatio quedam nominum / ipsorum spirituum: ad varium quendam magice artis mo-
 dum ordinatorum. suntque huiusmodi nomina (vt superius expressi) omnia ferme ignota: ve-
 lut Arabica / Hebraica / Caldaica / Greca. **¶** Memini item me / in ipsius opere ita legisse. Hi au-
 tem spiritus / perniciosissimi sunt et nequam. Odio quoniam maxime habent lucem. Tenebras
 diligunt: Forti adiuratione opus est: vt ad necessaria nostra cogantur. Quod si in his adtura-
 dis territus / pauxillum trepidaueris: aut in explenda adiuratione (siue vocabuli omissione
 siue serueti imutatione) aberraueris: te illico necabunt. Hos igitur tam in vindictam para-
 tos / quis a deo erit mente captus et emedullato syncipite: vt bonos clementesque spiritus esse
 probet. **¶** Ex his antumo erat ille: qui Cham filium noe dictum Zoroastrem ambussit. Hic
 enim cum primus esset magie assertor: a demone / quem importune nimis (plurima semp
 interrogans) fatigabat: flammis / responsi loci accipiens penas dedit. **¶** Reperiit in eo
 opere complures passus: in quibus multimodi mulierum raptus edoceantur. Quo item mo-
 do: in virorum amorem / allicesiant inducanturue puelle. Sed et flagitia alia quae plurima-
 impium illud vlticibusque flammis (meo iudicio) dignum opus / perpetrare docet.
¶ Vidi in eo adiurationes nonnullas quas vocat potentes: quibus possit vnusquisque / qui al-
 fiduo cupit spiritum vt ministerio / alligare apud se spiritum ac cogere: vt in eius domo ma-
 neat semper / eius in cunctis famuletur. Ceterum in semotissimo (vt ait) a turba loco / is spi-
 ritus locandus est: ne temere ad se ingrediētes necet. **¶** Denique his omissis / ad virum redeo
 quem qualis sit / ex fructibus eius quos tibi subiecti: dnosces facile. Tria ipse michi cecinit
 vaticinia. Duo: quae statim vera esse comperi. Tertium vero futurum sit / ignoro. Erat autem pri-
 mus / de quodam Eluetio: quem vt itineris comitem / mecum aduexeram. Ita quippe ad eum
 orsus est. Eluetus es: Pater tuus et mater mortem obiere. Patrum habes et fratres duos:
 Sororem habuisti religiosam: sed iam in monasterio vita defunctam. Hec profecto de illo
 ita habebant: cum attamen virum / haudquam nouisset. **¶** Deinde cum nonnichil ei
 indicassem: quod michi noster Stapulensis aliquando expresserat / illico subiunxit: Is a quo
 id audisti: aut impressor librorum est: aut eiusmodi est: qui illos edere ac elucidare curet.
¶ Rursum cum de mundi irreligiositate / sermo inter nos incidisset: predixit / venturum bre-
 ui quendam sanctum pontificem / nomine vrbantum. qui ecclesiastice pacis verus Zelotes
 illi apostolica dignitate preesset: eamque ad meliorem immortalitatis frugem conuerteret.
¶ Rursum prima die / qua ad eum diuertit: cum de viro quodam loqueremur / qui in itinere
 nonnulla a nobis furto abstulerat: Possum inquit (si tamen credis) cogere furem vt huc ad
 nos reuertaris onustus / protinus reuertatur: referatque secum que abstulit. Ast cum dubia es-
 sem fide: nichil noui ac insoliti operis ab eo patratum est.
¶ Narravit quoque aliquando edocum semel a se quendam principem Germanum: prius
 illiteratum vna hora legere / scribere / latine dicere: ita vt epistolas dictaret. sed et priusquam il-
 le abcessisset: ab eo omnia substraxisset indoctum vt prius reliquisse.

Cham zo-
 rastres.

Qui igitur fiet vt hec sine spirituum adiutorio operetur. Solatium interdum illi est in instru-
 mentis musicis precipue in cythara. atq; se neminem in vlla arte habuisse preceptorem:
 sed per semetipsum latinam etiam linguam didicisse. Eius monachi pleriq; alkimie illi inani
 & fallacissime diuitiaru exhaustrici idedunt. Certebat se grauit admodu tulisse vulgatione
 epistole sue ad Arnoldu bokeium. no q; quicq; in ea mentiatur (posse quippe et alia multa &
 difficiliora: q; que in illa continetur operari) Sed q; vbi tam publica est facta: haudqua; late
 re amplius poterit. Nam certatim omnes ad eum vt magum virum conuolare ceperunt.
 Sunt et alia q; plurima que apud eu vidi aut ab eo audiui. quoru vix aut memini aut si scri-
 beretur: vereor ne prolixitatem orationis nostre haberes pertesam. Satis supra; me fecit
 se videor si tibi hec exposui: quibus liquidius et viri et artis quam pollicei fuit (ne dicam
 mendacia) tibi patecant. **V A L E.** Ex sancto Quintino. 8. Martij 1509.

De monachis in mo-
 Spanheim

¶ **Carolus Bouillus Germano Ganaio Regio Consiliario.** .S.

Vpis optime Germane frequentius ad te scribi. et confectus fieri eorum/
 que indies nobis metis promptuarium parturit. Aperiam igitur nunc ti-
 bi contēplatiu culā: in qua ex numeris velut casu quodam sum deuolutus.
 ¶ Noueram dudū ex Arithmetica: q; vnitati numerorum fonti: et q; sequē-
 tibus simplicibus numeris (preter quinarium) ad denarium vsq; dignitas
 ac secretior intelligentia inerat. Vnus quinarium michi haecenus ferme si-
 ne mysterio esse vilus: in admirationem me haud inmerito cōuertebat. quē
 tamen ceteris ampliozem: excunctorum sensibiliū substantia deprehendi

De quina-
 rio nūcro

¶ **O**mnia que sub luna visuntur: constant phisici ex materia et forma.
 dicūtq; hec duo materia et forma: esse cuiusuis rei totam integram q; substantiam. At
 qui materia et forma simul: quinarium adimplent. Nam materia: quaternitas quedam est:
 et quattuor elementorum (simplicissimorum mundi corporum) complexio: Forma vero est
 vnitas: que quattuor elementis pacem imponit: eoru q; quaternitate moderatur. ¶ Est igitur
 quinarium / numerus et metrum compositionis sensibilium omnium substantiarum. Quic-
 quid enim cuius mixto inest: preter formam: de natura est alicuius elemēti. Formam vero
 haud elementarem esse: sed celestem imitari naturam / inficiabitur nullus.

¶ **Q**uo fit vt omnis sensibilis creatura: sit ex quinario: id est quinq; essentis conflata. Simi-
 lis enim est matori et visibili mundo: qui ex quinq; maximis et visibilibus constat corpori-
 bus: Terra / Aqua / Aere / Igne / & Celo: tanq; ex materia et forma. Permutabilis quippe et
 fluxa elementorum quaternitas: est vt mundi materia. Celi vero vnitas fixa ac stabilis: vt
 eiusdē mudi forma. Plura mi Germane et scitu dignissima: per hūc quinarium rimari et inda-
 gare licet: his qui eo / et tempora et loca secuerunt. Hec tamen aliis litteris duco referuanda
 locandum parumper est de Alkimistis: quos inde putarim / sue artis delumpsisse initia. Vo-
 lunt quippe ex omni sensibili substantia: secretionem quattuor primarum et elementariū sub-
 stantiarum: quintam illam celestem / precipuam et incorruptam essentiam relinqui / omnib;
 aptam vsibus humanis. Et haud fortassis ratione et intelligentia carent: sed dumtaxat ope-
 re ac fornace tenui / errare probantur. **V A L E.** Ex nostra fancuria duodecima augusti. .
 .1509.

Alkimiste

¶ **Germanus de Ganay Carolo suo.** .S. .D. .P.

¶ **A**cepi litteras tuas: in quibus de quinario lepide philosophabaris. quāq; et
 Plotinus / de eodem aliam affert philosophiam. Tua tamen neq; absona
 neq; indigna est. Et aliquid addidissem de ea: nisi res presentes
 alio cogere animū deflecti: ab ocio et philosophia / ad negocia et agē-
 da se uocantes. Et cum michi ex sedula epistolarum tuarum visitatio-
 ne / rem gratam facias: facis attamen gratiorem: q; ea scribis / quibus per
 multum philosophice medulle inest. que animum cum oblectant: tū sua
 pinguidine sagnāt / pascuntne vberrime. **V A L E.** Et quin scribas
 frequenter: nequa; q; omitte. Parisiis 29. Augusti. .1509.

Plotinus

¶ **Carolus Bouillus Germano Ganaieusi designato presuli Cadurcensi**

De senario
numero

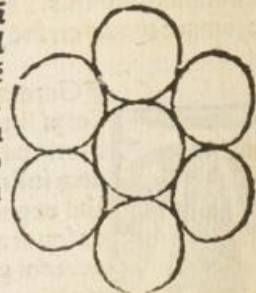
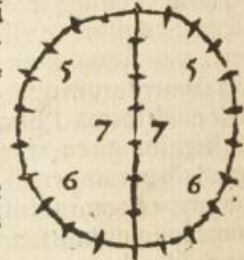
Vpremo nuperrimo q; epistolio preclarissime Germane; quinariū tibi qua
lis quantusq; sit in rebus naturalibus conflandis aperui. Nunc proximus
illi cognatusq; senarius: trutinandus parumper ac medullitus inspicied⁹ ē
¶ Audi imprimis / qua ratione quinarium contingit. In cunctis numeris
(vt Arithmetici aiunt tantum hi duo sunt circulares / circulariumue nūe
rorū radices. Quinari⁹ enim vt prior et impar: masculus est. Senarius
vero vt par ac posterior / femina. Est enim impar numerus: a⁹ & forma
quedam. Par vero / potentia et materia. In infinita igitur atq; immensa
numerorum serie: humana mens / vnicum reperit actum / atq; vnam tantum potentiam: in
uariabilem / inalterabilem. et qui quauis sui suorumq; multiplici multiplicitate: in sese re
uoluuntur seq; ipsis finiuntur. Id enim circulare sphericumq; dicitur: quod quantouis amb
tu ille ipsū redit finemq; principio copulat. ¶ Auge seipso quinarium: surget quintus et vi
gesimus. qui quinario auctus: centum et vigesimum quintum profert. Hic rursū quina
rio crebreicens: expatat se in sexcentesimalum et vigesimū quintum. qui omnes vno quinarij
limite clauduntur eoq; finiuntur. Porro senarius sese cōuoluens: sextum elicit et trigesimalū
In quem et ipse ductus: gignit ducentesimalum decimum sextum. qui rursū senaria multi
plicatione: ad 1 2 9 6 / excrefcit. quibus omnibus vna est definitio / terminus vnus / senarius.
Atq; si in im. nentum quinarium senarium sui / suos ipsi multiplices augeant: nullis vsq; alijs q̄
fuisinet radicibus / ipsorum multiplicium ambitus coerceri finiriue poterit.

¶ Vides profecto haud plures q̄ duos circulares sphericosue numeros / in tota numerorū
serie esse spectabiles: tanq̄ geminos omnium oculos et ingentia luminaria: maius alterum
alterū minus. masculū quoq; et feminā ¶ Sed quid rursū ex ip
sis eliciam attende: quoue modo ex Arithmetica in geome
triam mētis acumine penetrare liceat. Capio tres nūeros vni
ales: id est sola vnitare distantes 5. 6 / et 7. Quinarium mascul⁹
est: Senarius femina: Ambo autem circulares. Atqui mascul⁹
et femina nasa copulāt: vt act⁹ et potētia / vt forma & materia
constantq; vnum aliquod ens. Iungo igitur quinarium sena
riumq;: quibus fit vndenarius. quem cum septenario numero / dico numerum esse semicir
culi. Nam semicircul⁹ figura est: ex tota semidyametro & medietate circunferentie. Nume
rus autē dyametri septenarius ē: circunferentie vero vndenari⁹. quā
doquidem qua quantitate / totam dyametrum septenas in partes se
cueris: eadem et circunferentie medietas / in partes vndecim dispar
tienda occurrit. Coeunt igitur natura in arcu medio / quinarium et se
narius: Septenarius vero amborum est distensio et corda. Tres quoq;
numeri: quinarium senarium et septenarium / miro quodam complexu
hemicicli conflare figuram cōperiuntur. Hemicicli enim numerus est
18: ex numeris arcus et corde. Totius autem circuli nūerus / est sextus
et tricesimus: ad hemicicli nūerū duplus / ipsiusq; quadratus.

¶ Hactenus tecum egi de senario: vt ad quinarium / illū conferebā
eodem p̄ nomine / circulare vtrūq; nuncupabam. Volo autē qd
proprij illi insit iam afferre: et geometricis initijs: in transcēdentē
aliquam diuinamq; veritatem / subtiliore mentis indagine cōuehi.
Scribo in quauis superficie / circulum vnum. quero quot illi circu
li equales / circunferibi queant: quorū proximi quicq; duo et duo / se
in vicem mediūq; circulū cōtingāt Reperio a sex circulis: oēm & mu
tuū et mediū circuli attractū compleri. Elicio igitur ex his vnitatem /
numerū esse centri: Senariū vero / circunferentie. Totius autē circu
li nūerum: esse septenarium. Hoc enim: septem equalium / seq; con
tingentium circulorum figura demonstrat. ¶ Hucusq; vt geometer loquor. Transeo autē
ad theologica ex his inferendā veritatē. quidue geometrica illa visibilis septē equaliū / sese
cōtingentium circulorum figura: interno mentis oculo insinuet. Dico quoniā diuine ill⁹ mo
nadis per se ab eterno / velut in infinito se circūstāte spacio / subsistentis motū: et volūtariā
extra se profectiōnē. qua sex diebus / seipsam ciens ac mouens: totum quod circa illā vacuū
imaginatur spaciū / variis impleuit creaturis. Septima autē die / in seipsā reciproca: creaturā
protulit nullā. Plena enim erat et perfecta: oīs primæue diuis et antiquissime vnitatis circū

Nu
meri
circulares

5	6
125	366
125	216
625	1296

stata. nullusq; septime creature / circa diuinā monadē: superfuit locus. Sicut enī sex⁹ deo
 mū circuli / primi mediq; circuli circūstātiā implet: ita et sexta quoq; creatura quē hoīem
 dicim⁹ / Sexta enī die / creatus hō est / diuinā impleuit circūstātiā: diuinūq; cōsumauit opus.
 ¶ Diuinā autē circūstātiā / appellamus creaturarū vniuersitatē: sitā natura atq; dispositā
 circa diuinam monadē: illiq; intendētē: a qua substantiā primitus accepit: cuiusq; virtute
 continē stabiliturq; in esse. ¶ Constat tibi puto ex his serenissime Germane: senarium pecu
 liari⁹ dici posse diuine circūstātiē / siue creaturarū numerū. et precipue hoīs: qui consuma
 tio est diuini operis / supremaue creatura. ¶ Hic enī creaturarū ordo est / quo a deo pēpen
 derunt: Angelus / Materia / Elemētū / Minerale / Vegetabile / Sēsibile / Rationale. ¶ Adde q
 et senarius prim⁹ est perfectus nūcrus: se ipso neq; maior neq; minor. trinūq; partib⁹ / Vni
 tate / Binario / Ternario: sese restituit. Vnde et merito ter trin⁹ esse cōperitur: Trinus in quā
 partū nūcro / Trinus figura. (Nā trigonus ipse est) Trinus deniq; denominatione. Quippe q
 trigonorū tertio. Sed iā lōgiore ofone fatiscens: receptui cano. V A L E. Ex Ambianis sexta
 die septembris. .1510.

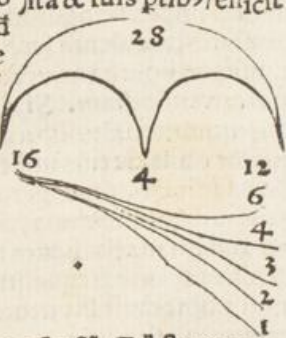
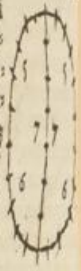
Creatura: t
 ordo

¶ Carolus Bouillus Amplissimo Patri Germano Ganaio Presuli Cadurcensi .S.

Vperest spectatissime presul Germane: post agnitā supficii plenitudinē /
 planāq; cicli eiusdē circūstātiā (quā tibi proxis lris exaclaui senariāq; esse
 docui) corpea ite gra / perfectaq; plenitudo emedullāda. quot in quā eqles
 orbes: eū dē mediū circūstāt vrbē / mediū spm seq; iuscē cōtingētēs. Hāc eī
 pclarā materiē / oī referā aletudine et suauiſſio aimi pastu: prioris episto
 lij mod⁹ presēt in eocio referuarat. In id autē iprimis / ratiōe sola dūce iue
 hneq; : neq; tacita mēte cōplecti / quāta sit solidaeiusdē orbis circūstātiā /
 quē p se in imēso quodā spacio libratū / seq; fulcientē imaginamur. ¶ Fa
 cturandum igitur michi erit / quod prisci fecere litteratores / primiq; disciplinarū assertōres. q
 experimēti magisterio / ancillantib⁹ oculis: vestigarūt scrutatiq; sūt vniuersa. ¶ Cōstituo eī
 orbē vnū in plano aliquo subiecto vt i mēsa: cui (ex superiori s epistole doctrina) addo cir
 cūstātiā sex equaliū orbiū. Nam sicut sex circuli in plano / eundē mediū circūstāt: ita et sex
 orbes / orbē eundē ābiūt equalem. Scrutor deinde quot orbes: mediū orbē eiusq; circūstā
 tiā tangēdo operiunt implētq; superius hemisperiū. Cōperio id tribus ipleri orbib⁹. Ex par
 te quoq; aduersa: tres additi orbes: vniuersū perficiēt mediū orbis attackū / complebūt inferi
 us hemisperiū / totūq; claudēt quē petim⁹ ambitū. ¶ Hoc itaq; experimēto didici: duodena
 riū nūerū / metrū eē corporee totū plenitudinis / ac solide eiusdē orbis circūstātiē. Et haud
 plures q; duodeci orbes: circa eundē sisti posse: illum seq; premētes atq; attangentē. Sex eī
 orbes in corona illi aptātur et agglutinantur. In superiore hemisperio tres: ac totidē in infe
 riore ¶ Constat igit circūstātiā circuli planā: dimidiā rātū esse plenitudinē Corporeā aut
 solidāq; circūstātiā: duplā / totā / atq; integrā. Huius qppe nūerus duodenari⁹: ill⁹ vero / sena
 ri⁹ inuentus est ¶ Sed vt prius tibi librabā senarium: ita et nūc paucula / de duodenario
 diuiniēda sūt palāq; referāda. Illum Arithmetici perfectorū primū: hūc vero primū : habū
 dātē vocāt seq; trāsiliētē atq; superātē. Vt eui⁹ simul sūpre partes / nūcro quicq; 12 3 4 6 sex
 tūdecimū cōflāt. ¶ Et vt se pcellit supatq; quadrato (Nā qternario) ita & suis ptib⁹ / efficit
 gignitq; quadratū. Est enī sextūdecim⁹: quart⁹ quadrat⁹ ¶ Et si qd
 suis efficit ptib⁹ / illi addideris: surget pfectorū scdus / octau⁹ & vige
 sim⁹: sextodecimo duodenarioq; cōcrescēs. quo nūero / Astronomi
 lune globū: motu proprio circa terrā congyrāt ¶ Rursū duodenari
 us / prim⁹ est vite nūer⁹: primi itē prouēt⁹ atq; incrementi. Oēs qppe
 se trāsiliētēs habūdātēsq; numeros: Arithmetica anagoge vitales
 fecūdos / ac crescētēsq; vocat. Hi eī postq; semet ipsos restituere suisq;
 partib⁹ coaluere: aliqd insup in sese proferunt largosq; puētus ac te
 nora reddūt. ¶ Hūc duodenariū / magi i archanis et mysterijs ene
 rates: primas eī i vniuerso partes tribuūt. mūdiq; rectores et spirta
 les potestates: aiunt esse duodecim: quos magnos imperatores ap
 pellāt. qui disipito int se mūdano orbe / cunctis imperāt vniuersaq; moderāt. ¶ Astrono
 mi nūero eode / annū solis cursū metriūtur: totidēq; zodiaci hemiphorum seu signiferū circulū
 annūq; partientes. ¶ Et vt ab his eo memigē eog; diueriā: que nostratia nobisue familia
 ria et cognta sūt: nosti vtriusq; testamēti substantian / (q; sūma illa benignitas sūmaq; sapien
 tia in salutē humani generis prouide excogitauit) in doēcadis plenitudinē diuineq; mo

De solida
 eiusdem or
 bis circūstā
 tia.

nadis integra perfecta q; circūstātia consistere. Illud quippe vet; i duodeci tribubus/ deo
nūdam iucarnato asitit. Illi pro virib; obsequutus est: suolq; rre; ex diuino instituto/ sacra
ti; peregit. Nostri vero/ quod presētaneū nouūq; vocam; i duodeci sacris āstititib; / piisq;
ducib; diuinū i carne i habitās verbū/ oculis hāuit. veritatēq; lumē/ oīm mortaliū wētib;
ifudit. Hec ē corona illa stellarū duodeci: qb; sēp; ne micātib; ab vniuerso terrarū orbe: el
minate prisce/ veteresq; tenebre disparuerunt. Pulsi explosiq; sūt cacodēmones: fides appa
ruit referata est via: Orta veritas & vita. . VALLE .EX AMBIANIS . VIGESIMA
SEPTENBRIS.

1501.

¶ Carolus Bouillus Frāncisco Ximeni Cardinali Tolletano. .S. .P. .D.

T ad te scribam dignissime presul: impellunt me/ cum priūci dies/ quos in
tua egi domo: tum ingentes tue virtutes tam prisce q; nuperrime. Priscas
oculis hāuit: Nuper imas ac presētaneas: ingens fama ad nos depor
tauit. Tu enim nuper vt verissim; CHRISTI athletes: infidā barbarāq;
gentem/ illius septro adigere atq; subigere laudabiliter anniti cepisti.

Et quorum interni oculi/ ad veri luminis perceptionem/ suiq; dei agnitio
nem/ (etra ignorantie caligine obducti) cecurrunt/ ad pietatem illos diu
neq; miserationis clementissimum fontem/ toto conamine reducere sata
gis. ¶ Hoc profecto veri pastoris est officium. Vnde cumq; perditas oues: requirere/ Inueni

Sacrū elo
quium.

tas: humeris in CHRISTI ouile referre: Nolentes ac iuapte natura aberrantes hoies coge
re: vt nuptiales eterni ponsi thalamos/ etiam inuiti et iuxta scripturam a ministris compul
si subintrent. Qui enim inuitatos ad nuptias/ reperit indignos: Exi inquit in vias et sepes
et quoscūq; repereris debiles: cecos et claudos: compelle intrare/ vt impleatur dom; mea.

Debiles

¶ Quos debiles dixerimus: preter eos: quorum pectora nullo diuine virtutis presidio/ nul
la spiritus sancti consolatione/ illustratione et gratia: in fide roborantur ac succurruntur.

Ceci

¶ Quos cecos: nisi qui capti mentis oculis/ nullā sui auctoris dei et superflūā nēialis om
nium fontis scientiam et gnaritudinem sunt consecuti. ¶ Quos alios claudos: q; qui obliq;

Claudi

et a recto tramite deuij atq; in mortis precipitia nutabundi incedunt.

¶ Eos igitur qui huiusmodi sunt: ipse haud hostili animo/ persequeris vt perdas: sed imita
tione dei (qui non vult mortem peccatoris) velut optimus zelotes prosequeris/ illorum con
sulens salutem. Et vt deus ipse ab solis occasu/ honoretur ad ortum. ¶ Ita enim nunc tempo
ra sunt immutata: vt deus/ qui prius in oriente apparuit: qui ab ortu solis/ in occasum pro
cessit: nunc viceuersa in occiduo tantum solo celebretur: decantetur/ ametur. Tu itaq; qui
ab occidente/ ductitans exercitum digredi cepisti: perge inuictus (contrario ad solem mo
do) ad orientem verum fidei lumen/ eorum qui in tenebris ambulant pectoribus: instar so
lis iustitie illaturus. ¶ Auspicata sunt felicit; ydere/ leuisq; tonitruis: victoriarum tuarū ini
tia. Nosti vincere: Nolce et frui victoria. Misisti manum ad aratru: neu retro aspexeris: quo
ad Aphricani sulci/ diuino semine compleantur. Celorum regno vim inferre cepisti (Nam
illud vim patitur) Neremitaris/ Ne lassescas: quo ad iustissima deo prestita obsequela/ in
illud irrumpas. tecumq; illud plurimi et preclarissimi CHRISTI milites indispicantur.

¶ Adaperias Christicolis viam: qua tuto p fidele s ac deo obsequentes nationes: liceat do
minice immolationis sacrosancta adire atq; inuisere limina. Et contende Marte eodē/ hoc
sacrum impleri eloquium. Erit sepulchrum eius gloriosum. ¶ Obseruāt nunc illud atq; cir
cūstant/ truculente fere. Et que hominum quidem solam habent speciem: stertunt ad illd
nauseant/ vomitant. vertuntq; sanctum sanctorum dei/ in suā popinā: Hierusalē ponūt i po
morum custodiam. Si autem fides in deo/ ductor erit exercitus tui: precedetq; te angelus
eius: immittens hostibus tuis/ terrorem tuum: Atterens illos et vertens in fugam. Perse
quetur vnus de tuis mille: et duo fugabunt decem millia. Nichilq; tibi obsitet: quo minus
faceri ille locus/ repurgetur. fiatq; custodia omnis mundi spiritus: ei sanctorū inhabitatio: &
gaudium (vt Iheremias ait) vniuersę terrę. ¶ Imitare Iosue/ Abia/ Asa/ Iosaphat/ Ezechi
am/ Iudam machabeum: quos in deo fidentes/ speq; tota victorie in illo deposita: vel breui
uscula oratione/ frequentius innumera hostium millia fuisse sacra testantur eloquia. Non
enim exhibit deus in virtutibus nostris: Nec in tuis viri beneplacitum erit ei: sed super timē
tes eum/ oculi eius. . V A L L E . Ex parhisis 22. Augusti. . 1509. .

¶ Franciscus Ximenes Cardinalis Tolletanus Carolo Bouillo. .

Onorande atq; dilectissime Carole: gratissime michi littere tue fuerunt. Tum
 q; ex eis intellexi te optima valitudine perfruente: in sacris studiis non
 parum potuisse proficere. Tum etiam q; Christiane religionis te zelatorem
 significabant: cum ob illius non nostri sed diuini Oranensis triumphus vi-
 ctoriam: te ex animo exultare commemoras. **¶** Facis tu id quidem summa
 in deum pietate: magnaq; in nos beniuolentia. Sed quicquid in illa expu-
 gnatione actum est: quia totum mirabile: totum supra humanas vires: su-
 pra ingenium artemq; militarem: non nobis sed clementissimo tribuen-
 du est. Cui per facile est: multorum hostium copias in manus paucorum concludere. sed quia
 de his ad te dilectus noster familiaris Gonsalus nostri collegii professor: ad vaguem scri-
 timq; scribet: suis litteris cetera committimus. Ceterum tui Strapulesis in recollectione et co-
 paginatione illius psalterii laudes non tacebo. Est enim opus illud: tam docte premeditatu
 atq; compositu: vt psalmodiu intelligentie: nichil sit accommodatius. Ingentes eni nostro no-
 mine agito gratias: Plurimaq; salutem impartire: VALE Ab opido nostro Alcalá xvi no-
 uembris 1509.

¶ Carolus Bouillus francisco Ximeni cardinali tolletano.

ceptis. et perlectis: plurima cum voluptate litteris tuis celeberrime pres-
 sul: etsi eram extemplo ad te scripturus: distulit tamen quod molibar tabel-
 larii penuria. Nam e gallia nostra begica (qua relicta ad tempus parisiensium
 academia: ob animi secessum incolu) aut nulli aut perq; paucissimi occurrunt
 qui ad vos pergant. Hec igitur vnica extitit dilationis causa: quominus quod
 dudum tentabat animus: efficere potuerit. Quod curasti diligentius per-
 tuum Gonsalum (virum et eruditissimu et michi amantissimu) tuos edoceri
 triumphos: tibi gratias ago multijugas. Facio vero nunc te participem
 cuiusdam triumphus: qui et fame classico et scriptis phyluris: ad nos hoc anno irrepsit. Fortasse
 baptis matis lauacro: ac fonte renatum: deinceps in effratissimam turcharum gentem/ sub
 CHRISTI militaturu vexillis. Hoc ratu reipublice Christianorum: fenus: ta ingentis ouillis
 CHRISTI profectu: qualis scripto oblatu michi est: tale ad te mitto. Historie nichil addidi
 duntaxat e gallico sermone: latinam feci. **¶** Nam si plerisq; vatibus credimus: iam tempo-
 ra succedere que sputo mahumeti exitum minantur infelicem. Aiunt enim nonnulli: mahu-
 metem adhuc viuentem suis predictisse: post octingentos annos/ se rursus ad eos ventu. Mahume-
 ru: aut ex toto e memoria hominum oblitterandum iuq; legem interituram. **¶** Audiui et tes
 ego agens Tolleti: a plerisq; repertu abs te p veteribus templi ruderibus vasculum: in quo
 prorute in terra visabantur maurorum imagines: cum scriptello hec dicitate. Quando hec
 hominum oculis patuerint: his quorum intrus imagines visuntur: imminet exitium. Ve-
 ra ne hec an fabulosa: belle nosti. Faxit tamen vt cumq; deus: vt fiat in terris: sicut et in ce-
 lis ipsius voluntas. Vt iam redeat et virgo: redeant saturnia regna. Iam noua progenies:
 celo mittatur ab alto. Pax sit et in toto surgat concordia mundo. Vna fides: vnus iam re-
 gnet in omnia princeps. Gausus sum plurimu/ de ingenti illo complutensis tui studii pro-
 fectu. Vnum superest abste summopere curandum. vt rectorum litterarum blanda ac sua-
 uolente doctrina earuq; solida ac refouente alimonia: tenelli adhuc nouelloru discipulo-
 rum animi ruderentur/ focillentur/ pascantur. Hoc enim pacto sanarum disciplinarum can-
 dor: gymnastice illi pedie: et discipulorum frequentia et tibi nominis immortalitatem com-
 parabit. VALE. Ex Ambianis xx Martii. 1509.

¶ Carolus bouillus Alphonso yanes canonico Tolletano.

Vauis michi occurrit tui memoria: preclarissime vir: que me (vel si duntaxat salutad es) vt ad te scribam vltro impellit. **¶** Per celebre apud nos exiit Tolletanorum nomen: audita illa Oranensi palma: qua nuper deo dicatissimus vester archipresul/ e mauris relatum: auctori (vt decet) victorie deo/ religiose dicauit. Hic intantum ceteros nostros presules/ in christiano pascendo grege antecellit: quantum luciferi/ rutilum iubar ceterarum stellarum splendoribus/ conspicitur insignius atq; illustrius. **¶** Reliquis enim pontificibus: hoc haud immerito prophete Zacharie

De Jaco. fab. Stra- pulensi.

Exemplo. r. mox confestim. Sz no di. Exemplo. qd no est huj.

Phylis gre. sud fo. libi

Sophis per- baptizatus

Complutenis

Victoria Tolletanorum sup. fides maurorum.

Zacharias

Hiram
Salomon

dictum imputetur. O pastor et idolum derelinquens gregem. Brachium eius ariditate scabatur: et oculus eius tenebescens obscurabitur. Is autē presul/ quo pascimini: in domini talēis/ habūde negociatus/ ac iam superfluctatus plurima: dominica quoad potest implere precepta satagit. ¶ Dicam igitur ad vos: quod et hyram rex tyri/ ad Salomonem regē dixisse fertur/ diligit/ ait ille/ dominus israelē: qui dedit te regem populo suo/ regem sapientem et facientem iudicium. Ita profecto et vos deus dilexit: qui tollet animum ouis: tam vigili et oculato pastore cōmuniuit. Saluta dominum Franciscum sapata scolasticū. dominū quoq; Bartholomeū de metina/ i genuos ac michi amātissimos viros. VALE. Ex parlusus 22 augusti 1509. S

¶ Carolus bouillus Nicolao horio Remensi Electo.

Cribis scitissime vir: optinā te nichil simile/ a quingentis annis cōtigisse: huc quod mee littere tibi denarrarunt/ de geminis CHRISTI athletis diuinisq; verbi propagatoribus. Quia igitur cepi/ adhuc loquar: et que ex parte vidi/ partim audiui: de alio quodā eremita/ sancto et admirando nostris temporibus viro tibi aperiam. Is iam in pace quieuit: annis viginti. Nomen illi erat/ nicolao de saxo/ natione Germano atq; Eiuuetio. Eiuueti enim sunt superiores Germani (quos nunc Suitenses vulgo appellāt) siti interalpes. Illac anno salutis 15030: transiui. audiensq; virtutes iam vita

functi eremite: captus desiderio nouitatis rei/ continuo ad eius eremū diueri. Suscepit me hospitio/ vnus filiorum eius natus maximus. Patris vestem michi ipse ostendit. Sequenti die perrexi ad cellulā patris: in qua viuens pater perseuerās duob; et viginti annis (quoad fatis excessit humanis) sine materiali omni cibo ac potu: docuit nos infirmos mortales: q̄ verus sit sacer hīc ac diuino loquus sermo. Nō in solo pane/ viuuit homo: sed in omni verbo quod egreditur de ore dei. Obsederunt frequēter et per annos plurimos vias et itinera/ que ad eius solitudinem ductitabāt: Eiuuetiorum princeps/ tam ecclesiastici q̄ seculares. probaturi: num quispiam/ occultis eum cibis alluisset. Inueneruntq; (quod et verum erat) hominē diuinitus supra hominem factum: naturam aliquo pacto superasse humanam/ parem angelis/ in hoc mundo euasisse. et carne adhuc vestitum: carnis tamen necessitudinibus minime obnoxium et addictum. ¶ Claruit/ vt ferunt/ et vt in eius actis legi/ et in vita et post corporis excessum miraculis. ¶ Referam autem visionem quādam: que illi nocte vna micantib; stellis/ orationi et contemplationi intento: in ipso celo apparuit. Vidit enim humani capitis speciem: terrifico vultu pleno ire et minarum. Trifidam seu pōtificiam gestabat coronā cui; ppendiculo et cono: inerat spherula parua. Ipsi vero spherule: crux deliuper apparebat infixa. Barba illi deorsum prominebat trifurcata. Sex enses demptis capulis/ ab eius facie (sed prepostere) prodire videbantur. Vnus a media fronte/ sursum deurgebat: latitudine sua fronti insidente: acumine vero/ coronarū supernā spherulā aut crucem terebrāte. Duo alii/ ab geminis oculis exeuntes: acumina in oculis seruabant/ pars vero lata foris tendebatur. Ceteros duos/ ambe nares vtrab; latiore parte sita in naribus. Sextus deniq; foris latus: in os immittebat acumen. Hi autem sex enses: videbantur equales. ¶ Hanc visionem pingi ipse iusserat in cella sua: quā ego visam menteq; conceptā: etiam apud me/ ad memoriā depinxi. Cū enim me profecto lateat: quid portendat/ quāq; haud leua tonitrua: mortaliū orbi imminere/ suo statim terrore insintuet/ Tu quid sit quidq; sibi in his velit deus: melius fortassis conicies. meq; litteris tuis iterum solaberis: quibus intelligentie tante rei/ certior abs te fiani. Sin videbis terei nouitate ac difficultate obtundi: scribe quomocunq; ad me/ vt tibi ipse quid de hac visione sentiam: litteris aperiam. VALE. Ex s̄curia nostra: vigilia diu Lauren tii 1508.

Sacrū elo-
quium

Visio

¶ Nicolaus horius Carolo Bouillo. S D

Quod ac iocunde michi fuerunt littere: tue quas homo et honestus et tuorum amicus ad me pertulit. Ostendisti enim magnum erga me amorem tuum: ut si de tua in me charitate: quicquid dubitationis habuisssem: profectio illis sine mora vlla michi abstulisses. Quod autem me rogas: ut interpreter tibi singularis cuiusdam eremite visionem: qui postquam egit in eremo duobus et viginti annis sanctissimam vitam: in clarissimum illud celum ascenderit: nequaquam spondeo tibi me id esse facturum: ita ut optimum verissimumque sensum tibi eruiam. Nam id nemo facere potest: nisi maximus ille spiritus dona-uerit eum prius tali ac tanto munere. Opinionem tamen meam paucis explicabo. Sicigitur eam (quam beatus vir: in celo nocte intempesta suspexit: cum in solitudine orationis operam nauaret) imaginem exponendam esse opinor. ut ex humano capite (cui herebat triplex et pontificia corona) summum quendam ecclesiasticum principem demonstrari suspicemur. Quod autem facies capitis: tum rubicunda erat: tum etiam minas furorisque nudabat: monstrata est satis futura illius crudelitas. Quid queris? Nonne ut reliqua dilucidet: crucis quidem cuius et infixam fronti erat latitudo: et in sanctam crucem vergebat acumen: illum CHRISTI aduersarium fore indicabat. Gladius vero qui oculum cuspe non tangebatur solum: sed etiam lumine priuabat: eum tenebris auaricie excecandum patefecit. Mucro autem cuius tum alterum oculum perensium ore: quibus inerat latitudo: quibusque nares obstruebantur: hominem tale fore monstrant: qui ex celestibus rebus odoriferis: capturus non esset voluptatem. Huic enim erat inhumanitas (que per enses intelligitur) impedimentum allatura. Vltimus autem mucro qui labra et collidebat et confuebat: sua extremitate acuta: illum quod maxime notabat: tantumque significabat ipsius seigniciem futuram: ut populo suo idem ipse verbum domini non predicaret. Sed illud dempti gladiatorum capuli portedebat: ut quemadmodum qui totalesque enses de facie fratris conaretur dimouere: manus eius lederetur: ita profecto ab horribili crudelique principe affligeretur: qui eum ipsum auderet aliquando carpere. Erat autem barba eius trifida: promissa et aspera: ex qua sumi ea coniectura potuit: ut ille futurus esset causa malorum in quibus vniuersus populus aliquando versaretur. Nam et si ad cunctos obturgandos valde asstrictus erat: tamen illos sepe dei legem transgredi permisit. Hec est opinio quam tu scire expetisti: quamque volui ad te pro mea in te charitate mittere. VALE. Ex urbe Remorum quinto calendis septembris: 1508.

Nicolaus Horius Carollo Bouillo

Namdiu tuas litteras expecto: que simul ac reddite michi fuerint: multum voluptatis afferent. Noui enim et acumen ingenii: et magnitudinem charitatis: et suauitatem tue orationis copiam. Ego autem non solum visionem (quam memoria tenes) interpretatiuncula declaravi: sed et huius breuem interpretationem scripsi ad te per diligenter. et ad te ipsum: meam ipsius epistolam perferendam curavi. Volui enim satisfacere tibi: quem multis de causis magno amore prosequor. Nescio mi Bouille: quid sit cur ad me nichil litterarum dederis. quamquam si meam de visione opinionem mitteres: spoponderas michi te potius esse usurum officio scribendi: quam id contempturum. Forte illud accidit: ut aut meam epistolam tibi reddidit nemo. aut in grauem ceciderit egritudinem: que impedimentum tibi attulit: quo minus ipse ad me scriberes. Quod autem reliquum est: te vehementer rogo ut octus succidas molestam expectationem meam: atque ingens desiderium meum poperanter expleas. VALE.

¶ Carolus Bouillus Nicolao horto.

Delate sunt ad me littere tue: quibus scite profecto et adamussum expetitam fidere: cuiusdam eremitice visionis significatam emedulasti. Memini autem me primis litteris quas ad te dedi: mentionem fecisse viri cuiuspiam veneti: quinunc abiectis cunctis opibus mundoque contempto: Rome vilem opertas fratillius: verbum dei publice extollit ac predicat. asserens ferme omnes damnandos nisi penitentiam egerint. Plurimos conuertit & ad monasteria impellit. Hymnos perdulces (ut aiunt) ex tempore canit. Horum igitur hymnorum duos ad te: ut virum amicissimum & religionis cultorem mitto. facioque te participem eorum: que sunt apud me et noua et preciosa. Concipies ex eis et viri statum: et quo agatur spiritus sancto: an alio? Ego magis sancto credideri. Nam hi duo hymni prophetici esse videtur. Arcana enim quedam permixta paria his que a sacris eloquiis mystice predicantur

☉ Sol expositus est ac preest diei nullaq; in se caliginem susceptat. Luna vero exposita est ac prefecta nocti gelidaq; nocte concretam in se excipit/ nebulam. ☉ Angelica pari pacto mens: preest dei/ luci et intelligibili mundo. in quo nulla aeris defatio/ nubes gignit: neq; solis absentia noctes ac tenebrarum vices alternat. Humana vero mens: noctem / tenebras et sensibilē mundum regit. in quo nunc serenus est/ nunc nubilus aer: Nunc presens apollo diem/ nunc absens noctem reitituit. ☉ Et rursum sicut sol fons est totius sensibilibus/ lucis: Luna vero deriuaticū lumen muruat a sole: ita et angelus/ diuine est origo scientie et prima que in deū assurgit creatura. Homo vero diuine scientie extremā sortem consecutus: haud aliter q̄ per angelos/ in deum subuehendus est: diuinaq; scientia potiturus. ☉ Et attende queso quo pacto euadant hec tria/ in angelo simplicia. Substantia Scientia et Subiectū. Nā Triain an-
 angelica substantia/ simplex et incorporea est. quippe spiritus corpore liber/ materie imper-
 mixtus. Eius vero scientia/ simplex est lumen/ inconcretum: atq; in nullā speciem figuratū. **Illatio**
 Obiectum quoq; ipsius/ simplex et inopertus deus est. qui velut iuncerus ac meridianus sol:
 angelice menti nudus pellucet atq; reuelatur. ☉ In homine autem: et substantia et scientia
 et obiectum: dualia mixta et composita cernuntur. Substantia enim imprimis humana/ ge-
 minas partes (corpus animaq;) inuoluit. Humana vero scientia/ humaneq; mentis habitus:
 pennde atq; et habitus lunares/ euadunt gemini. ☉ Prima nāq; humane mentis notio: lux
 est principiorum/ persimilis huic lumini: quod in luna/ pullā imaginē atrāq; speciem circū-
 stat. Secunda vero humane mentis notio: lux est illationū/ quā nos scientiam nūcupamus.
 Hec enim scientia maculose in luna faciei simillima: concretio quedā est/ primarie et candi-
 dioris principiorum lucis. sicuti et visibilis lune species: concretio est candidioris seq; circū-
 stantis luminis. ☉ Hominis insuper obiectum duale est et permixtū. Humana quippe mens
 nixuriens in deum: haud simplicē illum/ sed angelice mentis pertenui nebula cernit ado-
 pertum. Nudatur enī homini deus/ non vt meridianus sol/ sine caligine: sed vt sol exoriens
 aut occidens: subtranslucidis vaporum nubiūq; velaminib⁹. ☉ Vnde fit vt angelus sit ter-
 vnus: trinusue de causis simplex. Homo vero ter dualis/ terue compositus et mixtus: Sub-
 stantia scilicet/ Scientia et obiecto. Angelica substantia: simplex et imixtus spiritus est. Hu-
 mana vero substantia: spiritus et caro. ☉ Angelica scientia: simplex est et inconcretum lumē
 sine specie vlla aut figura aut imagine. Humana vero scientia Lumē est: qd̄ in specie/ figu-
 ram et imaginem cogitur atq; concreuit. ☉ Angelice mentis obiectum/ est deus sine spe-
 cie: simplex purus/ nitidissimus vt sol. Humane vero mentis obiectio: deus est cum angeli-
 ca specie/ velut speculum mixtum affectumq; imagine: velut itē luna. ☉ Angelice mētis ha-
 bitus/ est vt lux principiorum sincera/ perua et suapte natura ab omni intellectu excepta.
 Humane vero mentis habitus: partim lumen est/ partī luminis species. ☉ In principio sine
 figura et specie: mens humana proficit. In fine vero cūcta per species ac figuras apprehen-
 dit. ☉ Ex his igitur elicio per ingentia mūdi luminaria/ solem et lunā: haud aliud nobis ex-
 primi: q̄ supremā diuinitatē. que vt sol/ angelice menti: vt luna vero/ humane intelligentie
 nuda/ perua et adaptibilis sit. Maculosam quoq; lune effigiē hinc definitur liceat: eam esse
 diuinam quandā speciem quā natura homini/ ad solis aspectum imbecillo: in lunari speculo
 presentauit. Hec sunt que nuper a me/ ad lunare prospectum obambulando excogitata:
 te latere nolui. Spiritales margaritas: et litteraria e mentis penuario/ prompta munuscula
 tibi: q̄ libens offero: tam beniuolus suscipito. VALE. Ex bruxellis viii Maij 1505.

Triain an- gelo sim- plicia

Triain ho- mine cōpo- sita

Illatio

Alia illatio

☉ Iacobus Stapulensis Carolo bouillo suo q̄ dilectissimo.

S

Moris indicium est: cū que ab aliquo veniunt/ magna afficiant voluptate. Sic certe tue littere/ me affecerunt: vt nichil magis. tum q̄ a te prodierunt: tum q̄ dignissimam de solis puritate et lune impuritate permixtione/ cōtinere cōtēplationē visē sunt. Et si (vt p̄ amore quē erga me gerere fateris) aliqua tuorum studiorū ieci primordia: que a mēte tua: vt suapte natura fertili agro suscepta sunt: sed in te recognosco: quod i melle recognoscere debet: non ingratus erga deum colonus. Mandat enim semina terre: sed deus est qui ea viuificat: et incrementum prestat/ vniuersum. Q uēcunq; igitur spiritalem fructum/ in posterum feres: nō ignorabis ab illo puro sole/ quē tam magnifice predicas/ tibi esse cōmunicatū. Qz si aliquid/ de spicis illis: ad alimētum animi/ michi impar-

z. illi.

tieris/ vt et nuper et alias fecisti / cultura illa (vt colonus eul ex minimo culture labore: ager/ affert fructus vberri mos) me felicem efficiet. Gaudeo sum opere/ te esse apud reuerendū patrem/ singularē dñm meum episcopū legionensem. Cui vice mea/ salutes mille dabis. Per dominū Aluarū/ curavi ad eum trāsmitti Heraclidem et recognitiones petri. quia reuerende paternitati sue. illa dicaueram. Credo eum: illa percepisse. Si superfuisset michi aliquid oculi ad eundē dedissem litteras. sed cum festinantia tabellarii/ id non ferat: et multa me vrgeant nō ocia/ sed negotia: oro/ cito mea epistola. Vale: parhūsis xx aprilis 1506.

¶ Carolus bouillus Leonardo pomaro doctōri medico

lutina nostra silētia/ amārissime mi Pomare: haud veteris nostre amicitie obliteratione/ neq; obliuiosa desidia: sed vel crebris studiorum occupationibus/ vel tabellariorum penuria contigere. Nam tu velut beneficus me⁹ hospes/ cum reditem ex vrbe/ michi alt⁹ in animo infedisti. Atq; vbi oportune lugdunensis accessit/ venitq; obuiam viator: extēplo me ad scribendum conuertit. Agam autem tecum partes/ non mundant interlocutoris: quem satis ipse nosti mundantis moxq; euanidis et insucculentis perparum sermonibus oblectari: Sed satius philolophi partes secutus: pauca la tecū de animi immortalitate disceptabo. vt vel hoc pacto: litteraria pcpitas a me donaria

¶ Memini quippe cū apud te (quartana correptus febre) diuersare/ quadā die ortā inter nos de animo cōtrouersiam: vix post horas quattuor/ q̄ cepta erat (argutiarū obortis salebrosi scrupis) ad finē deductam. Aderat enim illustrissim⁹ vir/ carpi comes: recentū litteratorum/ facile scopus ac decus. Tu igitur que de animi immortalitate: que de stera ac persensa in euo mentis humane substantia sum⁹ allaturi: pronus ac facilis auscultato. ¶ Deū inficias ibit nullus/ esse eternum. Porro eternitas duratio est/ in vtrāq; partem nullis terminis profusa. In qua digressus quisptam vltro citroq; a medio: neq; principiū illi quo ceperit esse deus: neq; finis/ quo in non esse prolapsurus sit occurrent. Qui enim omne principium antecessit: omnem quoq; finem transiliet. Qui prior fuit omni initio: omni quoq; fine atq; periodo euadet posterior. Succedit autem eternitati eūū: secunda ab eternitate (primo tamen creata) rerum duratio. Hec enim velut pars quedam eternitatis/ parte altera ab eternitate desciscit: reliqua vero ex parte/ eternitati cōiungitur. Habet enim eūū/ principiū: finē tamen non habet. ortum est et deriuaticium ab eternitate euum/ cepitq; esse aliquādo: In desitum tamen est et cum ipsa eternitate perseueraturum. Habitu principii ab eternitate disciscit: finis vero et periodi carentia/ eternitati simile est et vnum. ¶ Superat autē post eūū: gemina rerū permanentia/ duplexue duratio: Tēporanea et instātanea. Temporanea: aliquantula quidem fluxione/ ac diuidua progressionē merientes: ab aliquo profectam initio/ atq; ad aliquē vsq; finem propagādā deīnimus: geminisq; terminis principio et fine volumus esse circūseptam. ¶ Momentaneam vero rerum stationem: et omni progressionis spacio et terminorum differitudine dicimus esse orbatam. Est enim hec perexigua et infestilis temporis atomus. ¶ Omnis itaq; rerum duratio et permanētia: ad simplicitū ac naturalium elementorum numerū/ quaterna esse colligitur: Eternitas/ Euum Tempus/ Temporis atomus. Eternitatem tibi propone atq; intellige/ per lineam ex parte vtrāq; infinitā/ vt per lineam a b. Euum/ per lineā mediā/ cui sit principium sine fine. vt per c d. Tempus per lineam e f: tam principio/ q̄ sine demēsam. Temporis atomus: tibi puncto g/ designetur. In momentanea duratione: substantia abs te nulla est collocanda. quādoquidem nul-

De animi i mortalitate

Eternitas

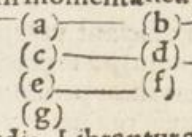
Euum

Tempus

Momentū

In solo instanti nulla substantia

Que in tpe duranc

lus substantialis rerum actus non plus q̄ momento / in esse perseuerat. Nulla enim substantia simul atq; exorta est: interit facillitq; e medio. Librantur autem ab instanti/ soloq; momento perdurant/ perfectissima quedā rerū accidentia: velut fluxe ac successiue qualitates/ lux et sonus: que intereunt simul atq; fiunt vitalis et sensitius: tēporaneum sibi statum/ ac definitam vtrinq; (ab ante et post) permanētia vendicat. Vniuersus quippe eiusmodi actus/ aduētans in materiam: imprimis esse incipit. Migrans vero e materia: illico esse desinit. Inter vtrumq; porro generationis et corruptionis terminū temporaneo ac luxu esse potitus/ in materia aliquandiu resedit. ¶ Et cū diuinam substantiam/ sibi ipsi immensam eternitatem prescripsisse dixerimus: superat vt

residua entia / Angelica atq; Humana mēs / ipsaq; prima materies: sint in euo / a natura per
 pensa ac stata. Hec igitur tria: angelica mens / Humana mens et Materia: licet orta sint: fu-
 erintq; nōnunq; non entia: indelebilia tamen sunt / perennia ac perpeti esse potitura. ¶ Sed
 dices fortassis. Et angelicam mentem et materiam: vel nichilo persuasus argumentis / im-
 mortalia et perētia esse assentior. Humanā tamen mentem qua de simile iudicium nō est /
 vel addubito / vel plane diffitetor esse immortalem. ¶ His ego respondeo / humanam mē-
 tem / dissimilem esse substantia: et ab angelica mente et a materie. Esse nāq; materiei: potē-
 tia quedam est et extrema rerum vmbra. Esse vero humane mentis: actus est et diuinus qui-
 dam immaculatus splēdor. ¶ Angelicę quoq; mētis esse: abiunctum est a materia / ac sub-
 siltere extra materiā natum. Humana autem mens: natuo materiei coniugio / ab illa disti-
 det euaditq; paulo inferior. ¶ Addo tamen humanam mentem: congrue ex vtriusq; ange-
 lice scilicet mentis et materiei perpeti substantia / colligi posse perpetem atq; immortalem.
 ¶ Angelicam siquidē mētem: nulla magis ratio negat esse caduā: Nichil magis illam illa-
 bilem esse et indeciduam asseuerat: q̄ q̄ diuine immutabilis semperq; eodē modo se habē-
 bentis lucis et sapientie particeps est. q̄ ve diuine imaginis nitidissimū speculum / prima-
 ria item diuine speciei emicatio et lucidissima apparitio nuncupatur. ¶ Atqui humanam mē-
 tem / palam est earundē proprietatū esse in expertem: Ipsa etenī est et diuine imaginis spe-
 culum: et consors diuine sapientie. Extrema quoq; diuini luminis deriuatione / supremaq;
 dei pelluentia: humana mens a cunctis theologis honoratur atq; insignitur. ¶ Est igitur
 humana mens / perinde atq; angelica: ob diuine imaginis lucidam / patulāq; expressionem
 immortalis. Eterni quippe illius increati et indefituri entis / immaculata imago: omne id
 quod varium et permutabile est: dedignata / his duntaxat sese infudit valculis: ab solis his
 speculis / gestari et exprimi voluit: que nulli permutationi sunt obnoxia / quee semper eos-
 dem modo sunt habitura. ¶ Definuit enim circum seipsam / diuina altissima mens: duo tā-
 tum ingentia luminaria / mundanis persimilia lichnis atq; lampadibus: solem et lunam / id
 est angelicam et humanā intelligentiam. que ortum quidem / cum ab ipsamet diuina mē-
 te ductirent: et ex parte principii / sine modo ab illa exuperentur: euiterne tamen duratio-
 nis inconsumabili fluxione / nulliusq; finis assutura periodo: sibimet copulantur atq; exe-
 quantur. ¶ In his quippe duobus speculis: sacra diuinitas omnem sui consumauit prospe-
 ctum. Hec tantum gemina sanxit spiritalia lumina: que illi ipsi / futuro toto euo colluceant
 atq; suffulgeant. Extra hec / dinosci deus ac spectari noluit. Alteri nulli creature: exorte est /
 pelluxit / apparuit. ¶ Rursus ex materie euiterna permanentia: parē rationalis anime im-
 mortalitatem / tibi hoc pacto eliciam. Materia potentia quedam est: et ens natura imperfe-
 ctum. Omnis autem potentia subesse actui nata est: et propter actū facta. Si igitur erit per-
 pes materies: vtiq; et perpetem esse / aliquēuis materiei actum oportet. ¶ Si enim materiei
 em / haud propter seipsam / sed propter actum: et creatam esse et subsistere confiteris: fate-
 bere et eadem / non propter se / sed propter actum / esse euiternam. ¶ Atqui totius materiei
 sunt quadrigemini actus: Substantiuus Vitalis Sēsitiuus et Rationalis. a quibus et totidem
 sublunarium rerum gradus: Subsistentium / Viuentium / Sensitiuorum et Rationalium de-
 sumuntur. ¶ Horum autem actūū: cum priores tres essentialē / vitalem et sēsitiuum / tēpore
 simus emens: superest vt precipuus actus (quem rationalem humanūq; animū nuncupa-
 mus) / sit is actus / propter quē materia censetur euiterna. Ergo cum vt luculentissimo prin-
 cipio volunt omnes id propter quod vnū quodq; tale est / sit et illud magis: non modo eadē
 de causa qua materies: sed et lōge potiore ac dilucidiore / rationalis aia perpes atq; immorta-
 lis merito colligif. ¶ Falsus enim est Aristoteles: materiā esse et ingentā / et incorruptibilē.
 Id quoq; et philosophi vniuersi consentiunt. ¶ Qui itaq; omnē materie actū / labilē et interi-
 turū putat / materialē hypostasim (que propter actū facta est) / suo pte ipsius sine destituit. fa-
 citq; eandem toto quo permansura est euo: irritā / inanē / atq; ociosam. ¶ Esse autem in rerū
 natura / quicū ociosum orbatumq; sine: q̄ sit a philosophica ratione alienū / testis est Aristo-
 telicus sermo. quo vix ille / in grauem prolapsus errorem: mundum ingenitum / increatum
 ac deo coeternum fateri maluit: q̄ diuinam substantiam ab eterno feriatā / nichil peperisse:
 q̄ deum ipsum nullam suorum bonorum communionē effudisse: q̄ deniq; nichil agentē et
 sese extime propagantem: fuisse irritum atq; ociosum. Habes itaq; causas duas: vnā ex an-

In eternita
te (solus de)

Tria in euo
Obiectio

Responsio

Argumen-
tum primū

Secūdū ar-
gumentū i-
mortalita-
tis animi

Aristoteles

3 iii

Paulus

gelica mente/ aliam ex materia depromptā: quibus tibi persuadere queas/ humanum actū
 esse: immortalem. His enim causis/ cum principaliore apostolico presidio: cum intemerate
 orthodoxe fidei sacro testimonio: nutates et imbecilli (ad oculioris veritatis prospectum)
 animi: de euiterna sui permanentia/ quoquo pacto certiores euadent: sibiq; ipsi plausibili-
 ter aggratulantur. beatam spem et reuelationem glorie magni dei (vt sacer Paulus ait)
 siue in corpore siue: extra corpus prestolantes. ¶ Hec autem de anime immortalitate ad te
 scribere volui: haud quia addubitem opinari te/ humanum animum corruptioni/ siue
 substantie internitioni esse obnoxium. Nam scio te et ex sacris eloquiis/ et ex naturalibus
 disciplinis: dudū eiusmodi veritatis/ indubiā fidē adeptū: procul omni falsitate et vasta
 errorum carybdi firmasse/ vestigia. sed quia obducēde deploratorum quorundam virorum
 cicatrici/ concludendum erat: qui sanctorum christianorum patrum: potissime doctrine (ve-
 lut quasse ac vento agitate arundin) inniti: in suā ipsorum perniciem floccipendunt. quq;
 infidelibus deteriores/ postergato sacratissime fidei lumine: nisi aut publicissima eviderint
 signa/ aut naturalibus ac ipso sole peruioribus cogantur argutis: credere singula dedignā-
 tur. ¶ Per similes enim hi sunt Iudeis aut Grecis: quibus ab apostolico discipulatu (qui sola
 fide et discēntis credulitate consumatur) Paulus apostolus his verbis interdixit. Iudei si-
 gna/ Greci vero sapientiam querunt. ¶ Nam et ego ipse vidi plerq; nescio quid sibi for-
 tallis immaniū scelerum conscios/ quibus neq; apostolico vllō sermone/ neq; naturali/ vel
 elaboratissima ac perlucida) Ratione persuaderi possit: humanā animā/ superiorembel-
 utis ac vitalib; animabus: immortalitatis sortem esse/ a natura indeptam. ¶ In eam vt ar-
 bitror syrtim: aut carnalium amore rerum/ aut conscientia flagitiorum inciderūt. vt nulla
 sibi suadeant/ post infelicissima suarum animarum a carne diuortia/ extrimēda esse ignis
 acumina: nulla ab infero duce/ suis vmbriis impingenda supplicia. Atq; in eam potius Sa-
 lomonis sententiam/ toto agmine ruunt. Ex nichilo nati sumus/ et post hoc erimus/ tamq;
 non fuerimus. Quia fumus afflatus est in naribus nostris. Extinctus cinis/ erit corpus no-
 strū: et spiritus noster diffunderur/ tāq; mollis aer. ¶ Hic syllogism; hec ratiocinatio impio-
 rum a veritate oberrantium est. His vt principis atq; infeliciter premissis in hāc illationē/
 per deuxū viciorum cliuū lubricant. Venite ergo et fruamur bonis que sunt: Vno pre-
 cioso et vnguētis repleamur: Coronemur rosis/ anteq; marcescāt: Vbiq; pertransēat luxuria
 nostra. quoniā hec est pars nostra: et hec est fors nra. Opprimam; iustū. Comedam; et bibi-
 bam;: cras enī moriemur ¶ Hec dānata illatio: infelicē ipiorū ratiocinationē claudit. Spē
 ī mortalitatis illorum/ nequiter exterminat: Brutis deniq; ac iumentis insipientibus/ insipi-
 entiores ostendit. Et nisi longius supra epistole metas/ digressus noster sermo/ tāiam esset
 cohibendus: q̄ plurimas iterum rationes/ ex naturalibus rebus eram allaturus. que hanc
 preclarissimā euiternitatis et immortalitatis dotem humano animo comparantes: illū nul-
 la vi corruptionis/ sanciant/ interituro/ aut in nichilum abituro. sed et abiungendum
 ad tempus aliquod/ a carne: demū in exitu visibilis seculi huius/ atq; in ortu futuri: amice
 denuo carni/ perpeti euo (vt sacra attestātur eloquia) nupturū conuouēdum / sociādum.
 VALE. Ex parhisijs 25 Iulij/ 1510.

Salomon

Syllogism;
impiorum

¶ Carolo Bouillo philosopho Alanus varenius. S. D. P.

Faber illustris pceptor noster: litteris quas ad nos destinauit/ tue ī columita-
 tis et studiorum tuorū reddidit certiores. libros quos prope diem emissurus
 es: summopere videre desideram; quippe non poterunt non esse optima:
 que ab optimo quodā fonte manabūt. Rara sunt et paucissimis peruia: que
 a vobis (diuino/ quantū arbitror afflatis spiramine) prodeunt. Sed et pricā
 illam ac venerādā eruditionē: pre se ferre vidētur. Amplexantur omnes eru-
 dit/ preclaros in psalmis. Fabri nostri cōmētarios. sperantes cōtinue melio-
 ra: quo christiana religio/ fiat quotidie locupletior. Huc non parum ad iumē-
 mento afferet/ tuum īmortale ingeniu: si q̄ cōcipis/ viros christianos nō lateāt. Age mi pre-
 ceptor: vt tua ope/ diuina: liquidiore radio a nobis percipiantur. Atq; vt vetusta illa/ ob an-
 tiquitatem pene deleta: abs te pro maxima parte instaurentur. Fundamēta posuisse visi sūt
 pleriq; ex pa tribus nostris: Alij deide alia supposuisse edificia. Super sūt ad edificij integra-
 tem/ pleraq; pficienda. Adde igit mi Carole plurima: et queq; noris abstrusissima/ ad tan-
 te ac tā artificiose litterarie molis cōplemētū. Noster faber optim; indies diuinā quādā ma-
 teriā illi suppeditat: quo tā egregia structura/ culmē tādē suū recipiat. Michi satis erit posse
 edificatores cernere et admirari/ tā illustres. Vale mi pceptor: et tuorum studiorū/ fac me
 aliquando picipē. E grattonopoli/ 12 kalendas aprilis. Tuas sitienter optamus.

¶ Carolus Bouillus Alano Varenio .S.

Ortatur me sepius / v nufquifpam tuorum Amantissime Alane: vt crebrius
 cule ad te scribam. sed et littere tue / quibus me primus lacellis: id opere es
 flagitare videntur. Facturus itaq; tuo v oro satis: tibi nunc aliquid promā:
 quod mentem fortassis pascat oblectetq; tuam. Paucula enim tibi de aīa
 per aquarum proprietates aperiam. ¶ Aqua in ortu suo ac fōte: suapte na-
 tura algida est / clara / dulcis. His tribus qualitatibus: Gustui delectabilis et
 potabilis efficitur. Emergens autem paululum e fonte / vbi in flumē defertur:
 natium extemplo perdit algorem atq; puritatem. fit enim mox obtur-
 bida et tepidiuscula. Vbi deniq; longius progessa / mari imicetur: ea (que sola / e tribus super
 erat) suauitas & dulcedo obliteratur. Nempe in mari / amarore inficitur: fitq; gustui inio-
 da et impotabilis: atq; ex toto / suo fonte scaturigini dissentanea. ¶ Hec aquarum / natura
 lia e suis fontibus ac scatebris in mare profluvia: intellige ortus esse et emanationes nōstra-
 rum animarum a deo. Anime enim nostre: sunt vt naturales aque. Deus / illarum fons est
 atq; initium. Corpus vero in quod primitus labuntur cuiue a deo ifunduntur: vt fluuius qui
 dam est. Mundus vero (in quē corporis vehiculo vt Platoni placuit peregrinatū a deo missi
 tantur) vastum animarum exprimit mare. ¶ Anima imprimis deo coniuncta: eas obseruat
 quas aqua in fonte / qualitates. Pura equidem est / candida et infeculenta. Natui autem frī-
 goris loco / charitate feruet. ¶ Nam et quamplurimos fontes reperias: qui calidas ebu-
 liunt aquas. Est et suauis / dulcis / grata / iocunda: ac deo peramabilis. Vbi vero anima / pau-
 lulum a deo facessit in corpus: illico natuius eius candor / materie permixtione: opullasce-
 re et obliterari incipit / ac / minui charitatis feruor. ¶ Peregrinata rursus anima per multi-
 pharios corporis sensus in mundum: circa varia ac instabilia mundi / vnicam que superfue-
 rat suauitatem ac dulcedinem perdit / suamq; totam immutat originem.
 ¶ Vnde fit vt sint nostre anime / ab sue creationis initio: velut nitidissimi aqua fontis. Dein-
 de per corpus: vt fluuiialis humor. Per mundum vero mundanaue negocia: vt aqua maris.
 ¶ Quenam igitur / in quibus est virtus / qua contineatur in suo fonte anima: vt nufq; ab sui
 principij discedat v nitate sitq; nulli permutationi obnoxia? Aīo ego nil diuino amore pre-
 claris: quo anime inseruntur deo. quo per ignotum quēdam et excellentem raptum (licet re-
 ipsa & in mundo sint et in corpore) supra mundum et supra corpus fiunt: nec vsq; a deo / diui-
 nisq; bonis auelluntur. ¶ Et si viterius pergat analogus epistole sermo: hic tibi congrue p-
 aquas / futuram nostri integram resurrectionem: humanae animas / non unq; sua in corpo-
 ra relapsuras eliciet. Omnes enim (inquit Salomon) aque ad mare fluunt: et ad sua initia
 reuertuntur: vt iterum fluant. quod sacrum eloquium / vbi ad animam conuerto: trinis he-
 miciclis nostram resurrectionē clare exprimi video. ¶ Primus hemiciclus / animarum ortū
 insinuat: quo a deo / in corpore facte et create sunt. Secundo hemiciclo: extemporanea ho-
 mini mors / que est animarum in sua initia / id est in deum refluxus: insinuat. Tertius deniq;
 hemiciclus illas iterum a deo / suis met corporibus exprimit sociandas. Et hanc supremā ani-
 marū / cum carne sponationem: futuram eui ternā arbitramur Sed hacten9 tātula de aīa / p
 aquarum naturas discussi. Plura cum fortassis essem allaturus: epistole rationem / habent-
 dam censui. VALE. Ex parhisijs octaua Nouembris. 1510.

1. qualis rō vbi p̄tendo
 Analogio
 Aquarum
 ad rationa
 lē animam
 Salomon
 Illatio
 Infrōgatio
 Responso

¶ PHILOSOPHICARVM EPISTOLARVM.
 Caroli Bouillifamarebrini
 ..FINIS..

3 0 0